

آیا وزارت میراث فرهنگی سفره های ایرانی را خواهد دید؟

دبیر نمایشگاه عکس سفره های ایرانی اسلامی گفت: از زمان پایه گذاری جشنواره سفره های ایرانی اسلامی تاکنون وزارت میراث فرهنگی هیچ حمایتی در راستای اجرای این رویداد نداشته و هر بار شاهد موازی کاری دستگاه های دولتی با این جشنواره هستیم.

به گزارش سایت خبری پرسون، جشنواره سفره های ایرانی - اسلامی از سال ۸۷ فعالیت خود را آغاز کرده است و در چهار زمینه عید نوروز، ماه مبارک رمضان، ایام سوگواری محرم و صفر و سفره شب یلدا اقدام به برگزاری جشنواره های مختلف عکاسی، خاطره نویسی و نقاشی می کند.

برگزاری این جشنواره در ایام مذکور با هدف بسط و گسترش فرهنگ غنی ایرانی اسلامی و همچنین زنده نگه داشتن مفاهیم ارزشی و معنوی، دارای ویژگی و نماد مشترک به اسم «سفره» است؛ نمادی که اگرچه امکانی برای پذیرایی از مهمانان کم تعداد خصوصی یا پرتعداد عمومی است اما در واقع میثاق گاهی برای تجدید دیدار و تقویت روابط اجتماعی است.

مراسم ها و مناسبات ایرانی که مزین به آداب و رسوم و غذاها و خوراکی های اصیل ایرانی است در عین حالی که از بعد فرهنگی مروج سبک زندگی اسلامی ایرانی و فرهنگ کریمانه سفره داری و در حقیقت نشانی از خصلت مهمان نوازی و سخاوتمندی ایرانیان است، بلکه ابعاد وسیع اقتصادی، اجتماعی و حتی بعضاً سیاسی را نیز در دل خود دارد.

علی رغم اینکه پاسداشت و زنده نگه داشتن مناسبات مختلف ملی در واقع به دلیل گردآوری افراد مختلف موجب ایجاد وحدت، همدلی و همچنین تداوم ارتباط فرهنگی بین نسل های مختلف جامعه می شود اما متأسفانه امروزه به دلیل کثرت تهاجمات فرهنگی در جامعه، بعضاً شاهد وقوع برخی برخوردهای غیرصحيح و کنش های منفی با این مراسمات هستیم؛ به گونه ای که سعی می شود از طریق رواج برخی از مؤلفه های نادرست و ضد ارزش نظیر اسراف و تبذیر از یک سو و یا نگاهی تلخ و سرد و یا متهم کردن، سعی در کم رنگ کردن هر چه بیشتر آثار این دسته از مناسبات فرهنگی اسلامی شود.

در واقع باید بگوییم با خلا به وجود آمده به واسطه این سوء رفتار داخلی، در راستای توسعه نگاه ضدارزشی و القای این طرز از تفکر و نگرش نسبت به این دست از مراسم های سنتی و اصیل ایرانی، رسانه های بیگانه و معاند سعی در ترویج مراسم هایی مانند ولنتاین، جشن عید کریسمس و حتی هالوین می کنند تا در واقع به نوعی با فرهنگ سازی غربی، جامعه را دچار نوعی از خودباختگی فرهنگی کنند به نحوی که حتی اگر به مراسم سنتی ما هم گوشه چشمی نشان دهند باز آن را به شکلی از اجرای غربی متمایل می کنند تا فاقد هویت شوند.

با عنایت به این موضوع و در راستای تحقق آرمان حفظ سنت های ملی و مؤلفه های اصیل اسلامی فرهنگی، به خوبی می توان درک کرد که برگزاری جشنواره ای در سطح کشور و حتی بین الملل می تواند به احیا و ترویج این نوع از مراسم و مفاهیم کمک شایان توجهی کند.

در همین راستا جشنواره سفره های ایرانی اسلامی تاکنون با برگزاری بالغ بر ۱۹ دوره مسابقه و نمایشگاه فرهنگی هنری در نقاط مختلف کشور و حتی در خارج از کشور با بهره گیری از ظرفیت کادری حرفه ای و راهنمایی اساتید مطرح و اهل فن، داوران متخصص و مشارکت چند عکاسان ایرانی از سراسر کشور و حتی خارج از کشور، در مسیر توسعه و بالندگی فرهنگ عظیم ایرانی اسلامی تلاش کرده و گام برداشته است.

عدم انجام هرگونه حمایت مالی از جشنواره در عین طرح درخواست های مکرر و متعدد

به عنوان چند نمونه از فعالیت های اخیر این پویش فرهنگی خودجوش می توان به برگزاری نمایشگاه عکس سفره های ایرانی و اسلامی با محوریت سفره های یلدا (دی ماه سال ۱۳۹۹) و سفره های حسینی (مهرماه ۱۴۰۰) به صورت مجازی در پاریس، نمایشگاه مجازی عکس سفره های افطاری با تأکید بر مفاهیم ماه مبارک رمضان به میزبانی شهر آتن در یونان (خردادماه ۱۴۰۰) و نمایشگاه عکس سفره های هفت سین در عید نوروز سال ۱۴۰۰ در برج آزادی اشاره کرد.

در این میان اما آنچه که علی رغم تلاش های گسترده، کام دست اندرکاران و مجریان برگزارکننده این جشنواره را بیش از پیش تلخ کرده است، عدم حمایت و پشتیبانی از سوی دستگاه ها و نهادهای حاکمیتی متولی و مربوطه به ویژه وزارت میراث فرهنگی در حدود یک دهه گذشته بوده است.

در همین راستا محمد صالح حجت الاسلامی گفت: از سال ۸۷ و همزمان با پایه گذاری این جشنواره، هر ساله به صورت مکرر ضمن انجام رایزنی و مکاتبات لازم با مدیران مختلف بخش های گوناگون نهادهای مختلف از جمله وزارت ارشاد، حوزه هنری، شهرداری تهران و به ویژه سازمان وقت میراث فرهنگی و وزارت خانه فعلی به عنوان متولیان اصلی فعالیت در عرصه فرهنگ عمومی، سعی در تفهیم و اقناع آنان جهت انجام مساعدت های لازم به ویژه در بعد مالی به منظور حمایت از ظرفیت به وجود آمده در بستر این جشنواره کرده ایم.

وی بیان کرد: اما متأسفانه هر بار با بهانه‌هایی عجیب و به نحوی بی ارزش قلمداد کردن این رویداد، با بی‌مهری و عدم توجه کافی مواجه شدیم که به هیچ عنوان از نظر ما قابل قبول و پذیرش نبود و تقریباً همه آنچه که در رزومه این کار وجود دارد که چیزی حدود ۴۲ هزار ساعت کار می‌شود، با صرف هزینه و انرژی بسیار شخصی و با حمایت‌های حداقلی که در مجموع معادل یک رویداد استانی بوده، به انجام رسیده است.

برخی از نهادها در دولت گذشته به جای حمایت از طرح‌های جشنواره ایده دزدی کردند

بنا به گفته دبیر مسابقات فرهنگی هنری عکس سفره‌های ایرانی اسلامی، همه این‌ها در حالی است که متأسفانه فارغ از عدم انجام هرگونه حمایت و پشتیبانی از جشنواره حتی بعضاً شاهد وقوع پدیده ایده دزدی بوده‌ایم؛ به طوریکه در سال قبل و به دنبال طرح مسئله و پیشنهاد همکاری از یکی از معاونان وزارت میراث فرهنگی، مشاهده کردیم در عین ناباوری ایده برگزاری مسابقه عکس سفره‌های هفت سین با تأکید بر صنایع دستی را به خود منصوب کرد و همزمان با افتتاح نمایشگاه ما در برج آزادی، اقدام به انتشار خبری مبنی بر برگزاری این مسابقه در یکی از رسانه‌ها کرد.

این فعال حوزه گردشگری ادامه داد: به عنوان نمونه‌ای دیگر علی‌رغم مذاکرات و مطالبات مکرر از وزارتخانه (سازمان سابق) به منظور حمایت و پشتیبانی از برگزاری رویدادها، شاهد این بودیم که چندین بار مسابقه‌ای با موضوع عکس نوروزی یا عکاسی از آداب و رسوم راساً توسط یکی از معاونت‌ها، ادارات کل یا شعب استانی خود وزارتخانه برگزار شد؛ به گونه‌ای که در یکی از این دوره‌ها، یک آژانس مسافرتی که فاقد هرگونه تخصص و سنخیت در امر برگزاری نمایشگاه‌های فرهنگی است به عنوان مجری و برگزار کننده انتخاب شد.

حجت‌الاسلامی با اشاره به اینکه بعضاً داوران این رویدادها هم از آشنایان غیرمتخصص مدیران داخلی مجموعه انتخاب شده و با هدف انتفاع شخصی اقدام به داوری آثار می‌کردند، تصریح کرد: این در حالی است که وزارت میراث فرهنگی به هیچ عنوان از ظرفیت ما در بخش خصوصی جشنواره علی‌رغم بهره‌مندی از ظرفیت بیش از ۳۰ نفر از استایید مطرح که پیش از این در جشنواره‌های مختلف ملی و بین المللی نظیر جشنواره تجسمی فجر در کسوت دبیر و یا دبیرکل فعالیت کرده‌اند، استفاده نکرد.

به اعتقاد دبیر نمایشگاه عکس سفره‌های ایرانی اسلامی، مهجور ماندن این جشنواره نه تنها در وزارت میراث فرهنگی مسبوق به سابقه بوده است، بلکه متأسفانه جشنواره در سازمان منطقه‌ای اکو نیز مورد بی‌مهری و کم‌لطفی مدیران ایرانی وقت قرار گرفته، تا جاییکه با وجود رایزنی‌های مقتضی با این سازمان در سالهای قبل باز هم این نهاد اجرای مسابقه عکس نوروز را به فرد دیگری با بودجه‌ای هنگفت محول کردند حتی هم‌اکنون در دبیرخانه ملی یونسکو باشگاه نوروز تأسیس کرده اند اما سراغی از ما نگرفته‌اند.

وی توضیح داد: متأسفانه در دولت گذشته در حالی شاهد وقوع چنین اتفاقاتی از سوی وزارت میراث فرهنگی یا نهادهایی همچون مؤسسه فرهنگی یونسکو و اکو و یا زیر مجموعه‌های شهرداری تهران بودیم که بنابر موازین قانونی و به ویژه طبق اصل ۴۴ قانون اساسی کشور، دولت حق انجام امور تصدی‌گری و ورود به عرصه اجرا را نداشته و باید تنها به ایفای وظایف ذاتی و حاکمیتی خود مبنی بر انجام امور نظارتی و حمایتی بپردازد ضمن اینکه به مالکیت معنوی و تلاش چندین ساله و تجارب کسب شده ما در همه این مدت هیچ احترامی هم گذاشته نشد.

ضرورت نظارت و حمایت وزارت میراث فرهنگی در تقویت فعالیت بخش خصوصی و جشنواره های فرهنگی

شیخ الاسلامی با بیان این مطلب که برگزاری این دست از نمایشگاه‌ها که هر ساله توسط نهادهای مختلف نظیر وزارتخانه‌های مختلف، شهرداری، استانداری و ... انجام می‌شود با صرف هزینه و زمان زیادی همراه است که به دلیل عدم حضور افراد متخصص و کارشناس و احترام به تجارب تجمیع شده آنها، معمولاً نتایج مثمرتر و شایسته‌ای ندارد و بیشتر به تکرار کارهای موازی و ضعیف می‌انجامد، اظهار کرد: همانطور که فعالان حوزه گردشگری یا اینفلوئنسرهای فضای مجازی و یا سمن‌ها را دعوت می‌کنند و با آنها نشست‌هایی را برگزار می‌کنند، می‌توان افراد و مؤسساتی همچون ما را هم به نشست‌هایی دعوت کنند و به بررسی مدارک و ادعاها و رزومه‌ها بپردازند.

وی ادامه داد: باید تمامی این رویدادها تحت نظارت و حمایت واحد وزارت میراث فرهنگی به عنوان متولی اصلی حفظ فرهنگ عامه قرار بگیرد تا ضمن جلوگیری از هدررفت منابع مالی و زمان، با ایجاد تمرکز بر کارهای منحصر به فرد، تبیین تقویمی دقیق از رویدادهای مختلفی که توسط بخش خصوصی برگزار میشود و هم افزایی مادی و معنوی، به ارتقای کیفیت برگزاری نمایشگاه‌ها و دست آوردها و افزایش نوآوری بیشتر کمک کرده و از انجام موازی‌کاری‌های فاقد اثر و نتیجه درست کارهای مقطعی و پراکنده جلوگیری کرد.

حجت‌الاسلامی با اشاره به اینکه در سال ۹۱ به واسطه سطح کیفیت بالای جشنواره سفره‌های ایرانی، این جشنواره موفق به کسب سند مالکیت معنوی از سوی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی شد، اذعان کرد: برپایی چنین رویدادهایی در حقیقت در راستای احیای فرهنگ کشور و بدون در نظر داشتن اهداف سیاسی - جناحی و کسب سود انجام می‌گیرد؛ اما متأسفانه همواره نگرش جناحی حاکم بر نحوه اداره کشور که ناشی از تغییر دولت‌های مختلف و موازین سیاسی حاکم بر جامعه است، مانعی جدی برای تحقق اهداف فرهنگی برگزاری رویدادهایی از این دست بوده است.

وی همچنین با اشاره به رویکرد وزیر جدید میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی مبنی بر کاهش تصدی‌گری دولت در حوزه مأموریتی تحت نظارت این وزارتخانه خاطرنشان کرد: ما به شعارهای آقای ضرغامی مبنی بر اینکه می‌خواهند بستر مشارکت حداکثری بخش خصوصی را در در زمینه میراث فرهنگی و گردشگری فراهم آورند، اعتماد داریم و در همین راستا در این مقطع هم در خواست خود مبنی بر مشارکت و اجرای رویدادهای مختلف

فرهنگی را با این وزارتخانه طرح کرده‌ایم که هم‌اکنون در حال مذاکره و رایزنی‌های مقتضی هستیم.

حالا باید دید وزیر جدید وزارتخانه تازه تأسیس میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی که مدام بر ضرورت زیر میز زدن به عنوان یک اصل اساسی تأکید دارد در نخستین نروزی که در کسوت سکندار وزارت میراث فرهنگی قرار دارد آیا به حمایت از این فعالیتهای فرهنگی – هنری بر خواهد خواست.

منبع: تسنیم